

2007 m. vasario 1 d., ketvirtadienis

- Senaties terminas turėtų būti nutrauktas: pradėjus teismo procesą; ieškovui atlikus bet kokius veiksmus, apie kuriuos pranešta atsakovui ir kuriais siekiama pradėti neteismines procedūras; ieškovui atlikus bet kokius veiksmus, apie kuriuos pranešta atsakovui ir kuriais siekiama pradėti derybas; ieškovui atlikus bet kokius kitus veiksmus, apie kuriuos pranešta atsakovui ir kuriais pastarasis informuojamas, kad ieškovas reikalauja žalos atlyginimo.

Reikėtų įtraukti atitinkamas nuostatas dėl reikalavimo taikyti ieškinio senatį, teismų diskrecijos teisės taikant senaties terminą, pasekmių sėkmingai pareikalavus taikyti ieškinio senatį ir procesinio bendrininkavimo.

Be to, valstybės narės privalo įsteigti nacionalinius informacijos centrus, kurie tvarkytų visų baudžiamųjų tyrimų arba nebaigtų procesų, kuriuose nukentėjo užsieniečiai, registrą ir teiktų atsakymus raštu į pagrįstus informacijos prašymus, kuriuos pateikia nukentėję užsieniečiai arba kiti asmenys jų vardu.

P6_TA(2007)0021

Merginų ir mergaičių diskriminacija švietimo srityje

Europos Parlamento rezoliucija dėl moterų ir merginų diskriminacijos švietimo srityje (2006/2135(INI))

Europos Parlamentas,

- dar kartą patvirtindamas Europos bendrijos steigimo sutarties 2 straipsnyje, 3 straipsnio 2 dalyje, 13 straipsnyje, 137 straipsnio 1 dalies i punkte ir 141 straipsnyje išdėstytus principus,
- atsižvelgdamas į 2000 m. paskelbtą Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir ypač į jos 23 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 1950 m. paskelbtą Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją,
- atsižvelgdamas į 1948 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų (JT) Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į JT Tūkstantmečio plėtros tikslus (TPT), ypač į trečią tikslą – skatinti lyčių lygybę ir daugiau teisių suteikti moterims, nes tai, be kitų sąlygų, yra būtina sąlyga siekiant lygybės visais išsilavinimo lygiais ir visose darbo srityse,
- atsižvelgdamas į 1995 m. rugsėjo mėn. Pekine vykusią Ketvirtąją JT pasaulio moterų konferenciją, jos metu patvirtintą deklaraciją ir veiksmų pagrindus ir su ja susijusius vėlesnius dokumentus, priimtus paskesnių JT specialiųjų sesijų „Pekinas +5“ ir „Pekinas +10“ metu, dėl tolesnių veiksmų ir iniciatyvų įgyvendinant 2000 m. birželio 9 d. Pekino konferencijoje patvirtintą Pekino deklaraciją ir 2005 m. kovo 11 d. Pekino konferencijoje patvirtintus veiksmų pagrindus,
- atsižvelgdamas į 1999 m. patvirtintą JT konvencijos dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (CEDAW) Fakultatyvinį protokolą, kuriame pažymima, kad valstybės dalyvės jurisdikcijoje esantys asmenys ar asmenų grupės, laikantys save nukentėjusiais nuo tos valstybės dalyvės padarytų bet kurių Konvencijoje išdėstytų teisių pažeidimų, gali pateikti pranešimus Moterų diskriminacijos panaikinimo komitetui,
- atsižvelgdamas į JT Švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO) programos „Švietimas visiems“ 2003–2004 m., 2005 m. ir 2006 m. visuotinės stebėsenos ataskaitas,

2007 m. vasario 1 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Europos Tarybos rekomendacijas ir ypač į 2006 m. birželio 8–9 d. Stokholme vykusioje šeštojoje Europos Tarybos Ministrų konferencijoje vyrų ir moterų lygybės klausimais priimtą rezoliuciją ir veiksmų planą,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją 2006/143/EB dėl tolesnio Europos bendradarbiavimo užtikrinant aukštojo mokslo kokybę⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 1998 m. rugsėjo 24 d. Tarybos rekomendaciją 98/561/EB⁽²⁾ dėl Europos bendradarbiavimo užtikrinant aukštojo mokslo kokybę,
 - atsižvelgdamas į savo 2005 m. balandžio 28 d. rezoliuciją dėl romų padėties Europos Sąjungoje⁽³⁾ ir 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl romų tautybės moterų padėties Europos Sąjungoje⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 4 d. Komisijos komunikatą dėl ES vaiko teisių strategijos kūrimo (COM(2006)0367),
 - atsižvelgdamas į 2006 m. kovo 1 d. Komisijos komunikatą „Moterų ir vyrų lygybės gairės (2006–2010 m.)“ (COM(2006)0092),
 - atsižvelgdamas į 2005 m. birželio 1 d. Komisijos komunikatą „Nediskriminavimas ir lygios galimybės visiems – pagrindų strategija“ (COM(2005)0224),
 - atsižvelgdamas į 2004 m. vasario 19 d. (COM(2004)0115) ir į 2005 vasario 14 d. COM(2005)0044) Komisijos komunikatus dėl vyrų ir moterų lygybės,
 - atsižvelgdamas į 2003 m. vasario 5 d. Komisijos komunikatą „Universitetų vaidmuo žinių Europoje“ (COM(2003)0058),
 - atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 7 d. Komisijos komunikatą „Rengiant Bendrijos pagrindų strategiją lyčių klausimais (2001–2005 m.)“ (COM(2000)0335),
 - atsižvelgdamas į 2005 m. vasario 4 d. Liuksemburge vykusioje Ministrų konferencijoje Europos Sąjungos ministrų, atsakingų už lyčių lygybės politiką, priimtą deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 2005 m. vasario 2 d. Sofijoje dalyvaujančių Vidurio ir Pietų Europos valstybių ministrų pirmininkų pasirašytą Deklaraciją dėl romų integracijos dešimtmečio (2005–2015 m.),
 - atsižvelgdamas į 1992 m. Europos aukščiausio lygio susitikime priimtą Atėnų deklaraciją dėl moterų vadovių, kurioje pažymima, kad moterys yra pusė žmonijos potencialaus talento ir žinių,
 - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto bei Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimus ir kalbas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą (A6-0416/2006),
- A. kadangi, remiantis valstybių narių statistika, moterų, turinčių antrosios pakopos studijų laipsnį, yra mažiau nei vyrų, kadangi pranešama, kad įvairiose sistemose dėl su lytimi susijusių apribojimų mažiau moterų nei vyrų skiria laiko visą gyvenimą trunkančiam mokymuisi,
- B. kadangi namų ūkio ir su šeima susijusius darbus vis dar dažniausiai atlieka moterys ir todėl laikas, kuris joms lieka tolesniam mokymuisi ir mokymuisi visą gyvenimą, labai ribotas,

⁽¹⁾ OL L 64, 2006 3 4, p. 60.

⁽²⁾ OL L 270, 1998 10 7, p. 56.

⁽³⁾ OL C 45 E, 2006 2 23, p. 129.

⁽⁴⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 283.

2007 m. vasario 1 d., ketvirtadienis

- C. kadangi jauniems žmonėms iš mažas pajamas turinčių šeimų itin sunku siekti išsilavinimo, ypač aukštojo išsilavinimo, ir dėl to tradiciškai į mokslus dažniau leidžiami berniukai,
- D. kadangi akivaizdi pažanga, padaryta lyčių lygybės švietimo srityje atžvilgiu, labiausiai susijusi su teigiamais kiekybiniais pasikeitimais, t. y. moterų, gaunančių galimybę siekti įvairių lygių išsilavinimo, skaičiaus padidėjimu, tačiau nevykstant atitinkamiems kokybiniams pasikeitimams, susijusiems su studijų ir specialybių pasirinkimu, labiausiai dėl visuomenės požiūrio į lytis ir tradicinių lyčių vaidmenų,
- E. kadangi išsilavinimas – tai svarbi Europos vertybė, pagrindinė teisė ir pagrindinė socialinės integracijos priemonė; kadangi visuomenėje ir toliau išlieka sunkumų ir tam tikrų išankstinių nuomonių išsilavinusių moterų atžvilgiu ir kadangi išsilavinusios moterys dažnai neranda progų įgyvendinti savo galimybes profesiniame ir visuomeniniame gyvenime,
- F. kadangi tam tikrų kultūrų šalyse tradiciniai ir religiniai nusistatymai vis dar trukdo merginoms ir jaunoms moterims siekti išsilavinimo,
- G. kadangi žiniasklaidoje, vietoj to, kad būtų pabrėžiami sektini teigiami pavyzdžiai, tokie kaip Maria Skłodowska-Curie, nuolat kartojami lyčių stereotipai ir taip stiprinamas tradicinis moterų įvaizdis,
- H. kadangi nacionalinių mažumų, ypač romų mažumos, merginų ir jaunų moterų ar merginų ir jaunų moterų iš imigrantų grupių galimybės siekti išsilavinimo yra ypač ribotos ir (arba) dažnai šios merginos ir moterys patiria diskriminaciją ir atskyrimą mokyklose, įskaitant taisomojo mokymo programas, esant nedaug išteklių, nemotyvuotą ir nemokytą personalą, skurdžią infrastruktūrą ir netinkamas šviečiamąsias programas bei testavimo metodus,
- I. kadangi daugelis valstybių narių neturi pakankamo biudžeto švietimui, bet tuo pat metu moterys sudaro didžiąją mokytojų dalį,
1. nurodo, kad mergaičių ir moterų švietimas ir mokymas yra žmogaus teisė ir pagrindinė visiško naudojimosi visomis kitomis socialinėmis, ekonominėmis, kultūrinėmis ir politinėmis teisėmis dalis;
 2. džiaugiasi dėl to, kad vidutiniškai aštuonios iš dešimties valstybių narių aukštojo mokslo įstaigose studijuojančių mergaičių baigia studijas, taip pat dėl to, kad, statistikos duomenimis, aukštojo išsilavinimo įgijimo srityje abiejų lyčių galimybės yra vienodos ir moterų motyvacija didesnė, jeigu jų neriboja su lytimi susijusios priežastys;
 3. nurodo, kad švietimo ir tyrimų srityse mokslus baigia daugiau moterų nei vyrų (59 proc.), tačiau jų dalis nuolat mažėja joms siekiant karjeros – nuo 43 proc. įgijusių daktaro laipsnį tik iki 15 proc. įgijusių profesoriaus laipsnį;
 4. džiaugiasi dėl to, kad pagal JT Tūkstantmečio projektą buvo imtasi kelių praktinių priemonių siekiant sumažinti lyčių nelygybę siekiant išsilavinimo ir kad valstybėse narėse atvirai diskutuojama dėl vienodų abiejų lyčių galimybių siekti išsilavinimo;
 5. džiaugiasi Lisabonos strategijoje numatytais universitetinių švietimo sistemų reformomis, ypač tomis, kurios susijusios su visą gyvenimą trunkančiu mokymusi, kuris jaunoms moterims suteikia galimybę toliau mokytis;
 6. džiaugiasi Komisijos 2000 m. paskelbtu pranešimu dėl švietimo mokyklose kokybės, kuriame analizuojama 16 rodiklių, įskaitant galimybę siekti išsilavinimo lyties požiūriu;
 7. džiaugiasi planuotu Lyčių lygybės instituto įsteigimu; viena jo funkcijų turėtų būti abiejų lyčių galimybių siekti išsilavinimo stebėseną atskirose valstybėse narėse ir visame pasaulyje;

2007 m. vasario 1 d., ketvirtadienis

8. rekomenduoja vertinti politiką vienodų galimybių siekiant išsilavinimo srityje pagal lyčių požiūriu diferencijuotą statistiką, siekiant labiau pabrėžti ir išspręsti nelygybės problemą siekiant galimybės įgyti ar įgyjant tam tikrą aukštesnę akademinę kvalifikaciją, įskaitant aukštesnės pakopos studijų, mokslinių tyrimų bei visą gyvenimą trunkančio mokymosi srityje;
9. ragina valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas moterims ir vyrams, prižiūrintiems vaikus, ir tėvams, kurie dėl motinystės ar tėvystės nutraukė kvalifikacijos įgijimą, įgyti išsilavinimą;
10. rekomenduoja pradėti dialogą su socialiniais partneriais siekiant juos motyvuoti sudaryti palankias sąlygas suteikiant daugiau galimybių mokymąsi nutraukusioms ir nedaug kvalifikacijų turinčioms moterims siekti išsilavinimo ir visą gyvenimą trunkančio mokymosi;
11. nurodo, kad moterų ir vyrų atlyginimų atotrūkis išlieka nepriimtinais didelis, ir nėra reikšmingų ženklų, kad jis mažėja; nurodo, kad moterys uždirba vidutiniškai 15 proc. mažiau nei vyrai, o taip yra dėl to, kad nesilaikoma vienodo darbo užmokesčių reglamentuojančių teisės aktų ir dėl struktūrinės nelygybės, tokios kaip darbo rinkos susiskaldymas, darbo pobūdžio skirtumų, galimybės mokytis ir lavintis, pagal lytį atliekamų vertinimų ir darbo užmokesčio sistemų bei stereotipų;
12. ragina Komisiją ir valstybes nares naudoti visas įmanomas priemones siekiant panaikinti įprastus stereotipus, kurių laikantis moterys yra diskriminuojamos darbovietėse, o tai ypač akivaizdu mokslo ir technologijų srityje, kurioje dirba labai nedaug moterų, taip pat ragina skirti ypatingą dėmesį lyčių klausimams, taip pat nuolat vykdyti stebėseną ir vertinti duomenis;
13. ragina valstybes nares skatinti moterų galimybes gauti atsakingus postus, susijusius su sprendimų priėmimu, viešosiose ir privačiose įmonėse, ypatingą dėmesį skiriant akademiniam postams;
14. ragina Komisiją skatinti lygybės ir lygių galimybių mergaitėms švietimo srityje principus plėtojant santykius su trečiosiomis šalimis ir ypač kuriant savo kaimynystės ir pagalbos vystymuisi politiką;
15. ragina valstybes nares stiprinti mokytojų moterų padėtį aukštesniuose švietimo sistemos ir sprendimų švietimo klausimais priėmimo lygmenimis, kuriuose vis dar daugumą sudaro vyrai;
16. pabrėžia poreikį reformuoti visų lygių švietimo programas ir mokyklų vadovėlių turinį; siūlo, kad mokytojų ir kitų švietimo darbuotojų mokymas vyktų pagal suderintus lyčių politikos reikalavimus ir kad lyčių politikos klausimai būtų įtraukti į mokytojų mokymą pedagogikos ir kituose fakultetuose;
17. rekomenduoja Komisijai ir valstybėms narėms įgyvendinti politiką, pagal kurią nacionalinės, etninės ir kultūrinės mažumos, įskaitant romų mažumą, galėtų siekti kokybiško išsilavinimo, taip pat vienodų sąlygų vaikinams ir merginoms siekiant išsilavinimo, įskaitant ikimokyklines ir parengiamąsias programas, ypatingą dėmesį skiriant daugiakultūriam požiūriui, kuris palengvintų jaunų moterų ir merginų iš mažumų ir imigrantų grupių integraciją į įprastinę švietimo sistemą, kad būtų išvengta dvigubos diskriminacijos;
18. ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares imtis visų reikalingų veiksmų siekiant užtikrinti imigrantų moterų ir mergaičių teisių apsaugą ir kovoti su diskriminacija, kurią jos patiria savo kilmės bendruomenėje, atsisakyti visų kultūrinio ir religinio reliatyvizmo formų, kurių laikantis galėtų būti pažeistos pagrindinės moterų teisės;
19. rekomenduoja valstybėms narėms remti informacijos apie lygias galimybes siekti išsilavinimo visais lygiais skleidimą, ypač tarp pažeidžiamų bendruomenių, siekiant panaikinti visų formų išankstinį nusistatymą, kuris daro įtaką merginų ir moterų galimybėms siekti išsilavinimo;

2007 m. vasario 1 d., ketvirtadienis

20. rekomenduoja valstybėms narėms pritaikyti studijų programas dirbančių jaunų žmonių ir žmonių, o ypač merginų ir jaunų moterų, kurios rūpinasi mažais vaikais ar yra motinystės atostogose, poreikiams; mano, kad panaudojant dabartines technines galimybes galima rasti atitinkamą išeitį;
21. ragina dėti didesnes pastangas siekiant pripažinti talentingus jaunos asmenis, ypač merginas ar moteris, taip pat asmenis, kurie turi mokymosi – skaitymo, judėjimo, skaičiavimo, aktyvumo ir dėmesio – sutrikimų, ir suteikti jiems didesnę paramą;
22. ragina valstybes nares dar kartą įvertinti patikrinimo būdus, kurie naudojami skiriant vaikus, ypač romų tautybės, į pataisos mokyklas;
23. džiaugiasi, kad buvo įgyvendintos ES fondų, taip pat kitų sektorių, įskaitant nepelno sektorių, lėšomis, finansuojamos švietimo programos ir jomis naudojamosi, siekiant skatinti merginų ir jaunų moterų iš socialiai nuskriaustų šeimų išsilavinimą; ypač džiaugiasi tuo, kaip naudojamosi veikiančiomis programomis ir paramos fondais, taip pat naujų rėmimo formų paieška; tuo pat metu pabrėžia poreikį daug daugiau investuoti į jaunimo švietimą visose valstybėse narėse atsižvelgiant į reikmes ateityje;
24. siūlo valstybėms narėms pasinaudoti lyčių lygybės aspektų įvertinimo sudarant biudžetus priemone ir taip kompensuoti neteisybę lyčių požiūriu, pirmiausia naudą teikiant švietimo sričiai;
25. rekomenduoja, kad valstybės narės sukurtų ir stebėtų nacionalinę švietimo politiką, kuri leistų visoms mergaitėms, taip pat berniukams, pradėti, tęsti ir baigti privalomą mokslą užtikrinant, kad jie mokytųsi tol, kol pasieks minimalų teisės aktuose numatytą amžių, nuo kurio galima patekti į darbo rinką;
26. nurodo svarbią būtinybę tiksliai vertinti statistikos duomenis lyčių klausimais, taip pat kitais įvairiaplės diskriminacijos, pavyzdžiui, etniniu pagrindu, aspektais, ypač atsižvelgiant į tai, kad ne visada yra diferencijuotų pagal lytį, ypač vaikų ir jaunimo, statistikos duomenų; primena, kad tai yra vienas iš naujojo Lyčių lygybės instituto uždavinių;
27. ragina valstybes nares skatinti žiniasklaidą teigiamai pristatyti lyčių kategorijas ir pateikti pagarbos vertą moterų ir vyrų įvaizdį, kuriame nebūtų išankstinių ar iškreipiančių nuostatų, kuriomis viena ar kita lytis būtų menkinama ar nuvertinama;
28. pabrėžia poreikį naujas technologijas mokymo srityje pritaikyti moterų išsilavinimo poreikiams, pvz., nuotolinio mokymosi galimybę naudojant kompiuterių technologijas;
29. ragina valstybes nares ir Komisiją imtis priemonių, kad būtų įveiktas atotrūkis tarp lyčių galimybių naudotis skaitmeninėmis technologijomis atsižvelgiant į Lisabonos strategiją, siekiant išplėsti informacinę visuomenę taikant priemones, kuriomis skatinama vyrų ir moterų lygybė, imantis veiksmų, kuriais siekiama suteikti moterims lengvesnę prieigą, skatinant elektroninių pajėgumų įsigijimą, vykdamas programas, apimančias specialius veiksmus, padėsiančius įtraukti pažeidžiamų grupių moteris, ir veiksmus, skirtus skirtumams tarp miesto ir kaimo vietovių sumažinti;
30. rekomenduoja valstybėms narėms rengti lankstesnes suaugusiųjų švietimo ir visą gyvenimą trunkančio mokymosi programas, kad dirbančios moterys ir motinos galėtų tęsti savo mokslus pagal jų dienotvarkes atitinkančias programas, taip suteikiant moterims daugiau galimybių siekti išsilavinimo ir dalyvauti alternatyviose švietimo programose, kad jos galėtų tapti labiau nepriklausomos ir reikšmingai dalyvauti visuomenės gyvenime, toliau skatinant lyčių lygybę;
31. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.